

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Бізнес-право. Частина 1»
на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 5 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Бізнес-адміністрування»
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Кульчій Олег Олександрович
к.ю.н., доцент
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-050-966-02-81
Електронна адреса	law.chair@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.pravo.puet.edu.ua/cont.htm он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-19.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2086

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Ознайомлення здобувачів вищої освіти із засадами правового регулювання суспільних відносин у сфері бізнесу, формування системи знань про джерела правового регулювання вказаних відносин, вимоги щодо започаткування та припинення та загальні засади здійснення бізнесу (підприємницької діяльності) в Україні.
Тривалість	2 кредити ЄКТС/60 годин (лекції – 12 год., практичні заняття – 12 год., самостійна робота – 36 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Методи навчання базуються на пошуку моделі оптимального поєднання аудиторної та самостійної роботи з метою стимулювання останньої. Під час лекційних занять використовуються технічні засоби навчання з метою стимулювання пізнавальної активності здобувачів. На лекційних та практичних заняттях використовуються проблемний підхід та моделювання практичних ситуацій, на практичних заняттях також робота у групах, здобувачам пропонується використання елементів методу ділової гри з метою організації навчального процесу. Для організації самостійної роботи та контролю за її ефективністю використовуються практичні завдання (задачі) та тестування у дистанційному курсі, для стимулювання науково-дослідницької роботи за індивідуальним завданням викладача можуть виконуватися реферати (есе) з окремих проблемних питань курсу.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекційних та практичних занять; обговорення матеріалу теми; виконання практичних завдань; вибіркове тестування на заняттях; поточна модульна робота; доповіді з рефератами та їх обговорення; моделювання правових ситуацій; оцінка підготовлених проектів документів. Підсумковий контроль: ПМК (залік).
Базові знання	Наявність базових знань про правове регулювання суспільних відносин.
Мова викладання	Українська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПРН 01. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
2.	ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
3.	ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
4.	СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.	ПРН 09. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.
5.	СК 06. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо, формувати та підтримувати корпоративну соціальну відповідальність бізнесу.	ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальна характеристика права інтелектуальної власності та його суб'єктів		
Тема 1. Загальні засади правового регулювання бізнесу. Господарське та підприємницьке право	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття права та його ознаки; 2) Правова система: правова норма, інститут права, галузь права; 3) Правове регулювання суспільних відносин. Поняття, структура та види правових відносин; 4) Поняття бізнесу як об'єкта регулювання відповідно до законодавства України; 5) Загальна характеристика галузей законодавства, що застосовуються для регулювання окремих аспектів бізнесу; 6) Бізнес як господарська (підприємницька) діяльність. Поняття та види підприємницької діяльності; 7) Некомерційна господарська діяльність і підприємництво; 8) Принципи здійснення підприємницької діяльності. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс). 3) Скласти перелік нормативних актів, що врегульовують різні аспекти відносин у сфері бізнесу з активними посиланнями.
Тема 2. Правовий статус суб'єктів господарювання	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Класифікації суб'єктів господарювання за різними критеріями; 2) Поняття та значення організаційно-правової форми суб'єкта господарської діяльності. Критерії вибору організаційно-правової форми бізнесу; 3) Обмеження права на здійснення підприємницької діяльності фізичною особою – підприємцем (за суб'єктивним та об'єктивним критеріями); 4) Вихід та відступлення частки учасника товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю; 5) Акція: поняття, види. Порядок здійснення випуску акцій та його реєстрація; 6) Поняття та особливості приватного акціонерного товариства; 7) Поняття та особливості публічного акціонерного товариства; 8) Основні принципи організації управління акціонерним товариством; 9) Підприємство як організаційна форма господарювання. Види й організаційно-правові форми підприємств; 10) Господарська діяльність кооперативів. Виробничий кооператив; 11) Особливості правового становища фермерського господарства; 12) Поняття, види та правове

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>становище господарських об'єднань. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс). 3) Підготувати обґрунтовану пояснювальну записку щодо вибору організаційно-правової форми бізнесу. 4) Підготувати порівняльну таблицю ФОП та ТОВ; ПрАТ та ТОВ; ПАТ та ПрАТ.</p>
<p>Тема 3. Правове регулювання заочаткування бізнесу</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування.</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття та порядок державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців; 2) Установчі документи юридичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. Державна реєстрація внесення змін до установчих документів юридичної особи; 3) Законодавство України про дозвільну систему у сфері підприємництва. Документи дозвільного характеру. Сутність принципу «мовчазної згоди»; 4) Поняття ліцензування господарської діяльності та його значення. Види підприємницької діяльності, що підлягають ліцензуванню; 5) Порядок та умови одержання ліцензії. Ліцензійні умови; 6) Підстави призупинення та анулювання ліцензії. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс). 3) Заповнити заяву для реєстрації ФО-П / підготувати пакет документів для реєстрації ТОВ.</p>
<p>Тема 4. Антимонопольне регулювання господарської діяльності. Захист від недобросовісної конкуренції</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Конкуренція у сфері підприємництва (поняття, переваги та недоліки). Поняття і види конкуренції та монополії; 2) Державна політика у сфері економічної конкуренції та її здійснення. Правовий статус антимонопольних органів в Україні; 3) Система законодавства про захист економічної конкуренції. 4) Загальна характеристика порушень законодавства про захист економічної конкуренції та їх види; 5) Зловживання монопольним становищем на ринку; 6) Поняття недобросовісної конкуренції, її прояви на ринку; 7) Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс). 3) Скласти таблицю проявів недобросовісної конкуренції з прикладами.</p>
<p>Тема 5. Правове регулювання відносин власності у сфері бізнесу</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Зміст суб'єктивного права власності та правомочності власника; 2) Правовий режим та особливості використання природних ресурсів у сфері господарювання; 3) Правовий режим цінних паперів у сфері бізнесу. Поняття, групи та види цінних паперів; 4) Поняття та загальні засади здійснення корпоративних прав. Корпоративні відносини у бізнесі; 5) Основані фонди, оборотні засоби, кошти і товари у складі майна суб'єкта господарювання; 6) Спеціальні фонди і резерви; 7) Правове регулювання приватизації державного і комунального майна. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс). 3) Скласти таблицю активів бізнесу із коротким роз'ясненням особливостей їх правового режиму.</p>
<p>Тема 6. Право інтелектуальної власності у підприємницькій діяльності. Комерційна концесія</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Регулювання договірних відносин щодо використання об'єктів інтелектуальної власності у сфері підприємницької діяльності. Комерційна концесія; 2) Інші об'єкти прав інтелектуальної власності та їх використання у сфері бізнесу (сорти рослин, породи тварин, компонування</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		напівпровідникових виробів, наукові відкриття, ноу-хау тощо). <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс). 3) Підібрати та проаналізувати конкретні практичні приклади використання об'єктів інтелектуальної власності у сфері бізнесу (зокрема, комерційної концесії).
Тема 7. Юридична відповідальність у сфері бізнесу	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері бізнесу; 2) Поняття вини у господарському праві; 3) Межі господарсько-правової відповідальності; 4) Зменшення розміру і звільнення від відповідальності; 5) Солідарне відшкодування. Регресні вимоги щодо відшкодування збитків; 6) Адміністративна та кримінальна відповідальність за правопорушення у сфері бізнесу; 7) Цивільно-правова відповідальність за правопорушення у сфері бізнесу. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс). 3) Скласти таблицю господарсько-правових санкцій за порушення договірних зобов'язань.
Тема 8. Припинення підприємницької діяльності. Банкрутство	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування Поточна модульна робота (тестування). Екзамен	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття та порядок ліквідації суб'єкта підприємницької діяльності – юридичної особи за рішенням учасників чи власників; 2) Добровільне припинення підприємницької діяльності ФОП: порядок та правові наслідки; 3) Сторони у справі про банкрутство (боржник і кредитори), вимоги, що висуваються до них законодавством; 4) Правове становище арбітражного керуючого; 5) Заходи, спрямовані на запобігання банкрутству (досудова санація). Загальна характеристика порядку провадження у справі про банкрутство; 6) Порядок провадження у справі про банкрутство. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс). 3) Скласти структурно-логічну схему процедури банкрутства та процедури припинення бізнесу за власною ініціативою підприємця.

Інформаційні джерела

1. Вінник О. М. Господарське право : курс лекцій (загальна частина). Київ : Ліра-К, 2017. 240 с.
2. Господарське право (Загальна частина) : підручник. За ред. В.С. Щербини, В.В. Резнікової. Київ : Видавництво Ліра-К. 2021. 448 с.
3. Господарське право : підруч. для ВНЗ / [С. В. Ківалов та ін.] ; за ред. О. П. Подцерковного. Вид. 3-тє, допов. та перероб. Одеса : Фенікс, 2018. 610 с.
4. Мілаш В. С. Господарське право : навч. посіб. для підгот. до іспитів. 7-ме вид., змін. Харків : Право, 2021. 402 с.
5. Хомко Л. В., Кульгавець Х. Ю. Правове регулювання підприємницької діяльності: навчальний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 424 с.
6. Чайковська В. В. Господарське право : підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 368 с.
7. Швидка Т. І. Господарське право в схемах і таблицях: навч. посібник. Харків : Право, 2019. 130 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office (Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point).
- Презентації Microsoft PowerPoint з тем курсу.
- Бази нормативних документів (Ліга:Закон, НАУ; online-системи, у т.ч. «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>).
- Пакет тестів до тем навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання, розміщені в системі Opentest.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>; Положення про зарахування результатів неформальної освіти.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (Теми 1-8): відвідування занять (не більше 6 балів – за наявності конспектів занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем практичних занять (36 бали); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркове тестування (загалом – 18 балів); поточна модульна робота (тестування) (40 балів)	100
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни